

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 5/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. januára 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., L. t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva „*vo veci osobnej slobody*“ v konaniach Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1 T 464/88 a 2 T 795/87, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2005 doručená sťažnosť J. K., L., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaniami doručenými ústavnému súdu 10. augusta 2005 a 24. augusta 2005, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva „*vo veci osobnej slobody*“ rozsudkami sp. zn. 1 T 464/88 a 2 T 795/87.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že „*Okresný súd v Považskej Bystrici ma uznal vinným v dvoch prípadoch a odsúdil ma pod číslom rozsudku sp. zn. 2 T 795/87 na*

36 mesiacov nepodmienečne. V druhom prípade som bol uznaný vinným a bol som odsúdený na 30 mesiacov – číslo rozsudku sp. zn. I T 464/88. V roku 1990 som bol amnestiou pána prezidenta amnestovaný a to v prvom prípade 1 rok a v druhom prípade tiež 1 rok, teda spolu mi boli amnestované 2 roky. V skutočnosti som vykonal z pôvodných 66 mesiacov 54 mesiacov, avšak podľa amnestie som mal vykonať iba 42 mesiacov.“

Sťažovateľ ďalej uvádza, že v tomto prípade nedisponuje „žiadnymi písomnými dôkazmi“, pričom zároveň „Generálny prokurátor neberie moju sťažnosť vážne a priamo sa vyjadril, že ja som bol amnestovaný z celého trestu 24 mesiacov, čo ja nemôžem pochopiť, odkiaľ mal takéto presvedčenie“. Sťažovateľ žiada, aby „ústavný súd v tejto veci konal a preskúmal postup a vybavenie orgánov činných v tejto danej veci,... vyslovil, že boli porušené ústavné práva mojej osoby vo veci osobnej slobody, že som bol 12 mesiacov vo výkone trestu protizákonne a teda boli porušené moje základné ústavné práva ako občana Slovenskej republiky.“

Sťažnosť sťažovateľa nespĺňala náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom uvedené najmä v ustanoveniach § 20 ods. 1 a 2, ako aj v ustanovení § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). K sťažnosti nebolo pripojené splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie sťažovateľa pred ústavným súdom, tak ako to je ustanovené v § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažnosť sťažovateľa neobsahovala návrh rozhodnutia vo veci (petit), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a ustanovením § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (napr. III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04), jednoznačné označenie, ktoré ústavné práva sťažovateľa boli porušené (uvedená len všeobecná formulácia), ktorým orgánom, kedy a akým konaním k tomuto porušeniu došlo, a chýbali dôkazy vzťahujúce sa na sťažovateľom namietané porušenie práva (fotokópie relevantných rozhodnutí).

Ústavný súd výzvou z 12. júla 2005 (doručenou sťažovateľovi podľa doručenky 21. júla 2005) upozornil sťažovateľa na náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ako aj skutočnosť, že jeho sťažnosť zákonom predpísané náležitosti nespĺňa. Sťažovateľ bol vyzvaný, aby v lehote 21 dní od doručenia výzvy doplnil svoju sťažnosť tak, aby spĺňala náležitosti v zmysle ustanovení zákona o ústavnom súde, pokiaľ sťažnosť nemá byť odmietnutá podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ bol zároveň vyzvaný, aby v rovnakej lehote ústavnému súdu uviedol, na základe ktorých skutočností sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (spisová značka, skutkový a právny stav).

Sťažovateľ v podaní doručenom ústavnému súdu 10. augusta 2005 uviedol, že dôkazy, ktoré potvrdzujú jeho tvrdenia, sa nachádzajú v spise Okresného súdu Levice sp. zn. PP 219/90 a Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1 T 464/88 a 2 T 795/87, pričom „... *pán Generálny prokurátor sa písomne na moju sťažnosť vyjadril, že bol som amnestovaný vo výške 24 mesiacov. To ale pravda nie je. Okresný súd Levice, aby zakryl chybu štátneho zamestnanca, po tom, čo som žiadal vysvetlenie a odstránenie chyby, mi na moju žiadosť poslal fotokópiu mojej žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu NVÚ Ž.*“. Sťažovateľ sa v uvedenom podaní podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) domáha aj náhrady škody „... *rozhodnutím o treste – výkone jeho dĺžky...*“. Zároveň dodáva, že v súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu podľa rozsudkov sp. zn. 1 T 173/01 a č. k. 2 T 61/04-246 „... *pre trestný čin § 238 ods. 1, 2 tr. zákona, § 202 tr. zákona, § 221 tr. zákona dvoma rozsudkami, na § 238 ods. 1, 2 na 18 mesiacov, ktorý v tomto čase vykonávam, a § 202, § 221 tr. zákona na dobu 24 mesiacov nepodmienečne, tiež už právoplatne.*“. Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Sťažovateľ v ďalšom podaní doručenom ústavnému súdu 24. augusta 2005 zopakoval rovnaké argumenty ako v predchádzajúcich podaniach, pričom ako prílohy pripojil fotokópie uznesení Okresného súdu Levice sp. zn. 5 Pp 219/90 z 26. júla 1990 a 30. augusta 1993, fotokópiu jeho žiadosti o podmienené prepustenie s pečiatkou Útvary Zboru

nápravnej výchovy Ž. s dátumom 4. júla 1990 a vyjadrenie Okresného súdu Levice z 1. júla 2005, ktorým boli sťažovateľovi zaslané ním požadované písomnosti.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa ustanovenia § 25 zákona o ústavnom súde. Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či sťažnosť má náležitosti podľa ustanovení § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca.

V zmysle ustanovenia § 20 ods. 2 citovaného zákona sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Sťažnosť sťažovateľa nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v ustanoveniach § 20 ods. 1 a 2, ako aj v ustanovení § 50 zákona o ústavnom súde, a to ani po jej doplnení na základe výzvy ústavného súdu z 12. júla 2005, a to podaniami doručenými ústavnému súdu 10. augusta 2005 a 24. augusta 2005. Sťažovateľ neuviedol, ktoré základné práva alebo slobody podľa ústavy, alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, boli podľa jeho názoru porušené. Podanie neobsahovalo ani presné označenie orgánu verejnej moci, voči ktorému sťažnosť smeruje, taktiež neobsahovalo návrh výroku rozhodnutia (petit), ktorý by mohol slúžiť ako východisko pre rozhodovanie ústavného súdu. Sťažovateľ síce požiadal o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., ale ako ďalej ústavný súd v odôvodnení tohto rozhodnutia uvádza, v tejto oblasti nie je daná právomoc ústavného súdu. Sťažovateľ požiadal ústavný súd aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podanie v súčasnej podobe však má nedostatky takého rozsahu, ktoré napriek doplneniu sťažnosti neboli odstránené, ústavný súd nie je povinný ich odstraňovať z úradnej moci a ktoré neumožňujú záver, že nejde o zjavne bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Navyše, k podaniu boli pripojené len niektoré prílohy, z ktorých však nevyplývali sťažovateľom tvrdené skutočnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd navyše z pripojených príloh – fotokópie uznesenia Okresného súdu Levice sp. zn. 5 Pp 219/90 z 26. júla 1990, ktoré nadobudlo v rovnaký deň právoplatnosť, zistil, že sťažovateľ bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 1,5 roka uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1 T 464/88 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 5 To 333/88 z 19. októbra 1988 a podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Trestného zákona súd stanovil skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov. V poučení tohto uznesenia je uvedené, že proti nemu nie je prípustná sťažnosť, pretože „... sa jej účastníci výslovne vzdali“.

Uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 5 Pp 219/90 z 30. augusta 1993 bolo rozhodnuté, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe neosvedčil, preto zvyšok trestu odňatia slobody vyplývajúceho z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1 T 464/88 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 5 To 333/88 z 19. októbra 1988 vykoná. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13. septembra 1993.

Navyše, sťažovateľ mal možnosť podať proti uzneseniam Okresného súdu Levice sp. zn. 5 Pp 219/90 z 26. júla 1990 a 30. augusta 1993 sťažnosť. V zmysle princípu subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ústavy, ústavný súd má právomoc konať o namietanom porušení základných práv len vtedy, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd. Pokiaľ sa sťažovateľ mohol v minulosti, môže v súčasnosti alebo bude môcť domáhať ochrany pred porušením práv, ktoré namieta v konaní pred ústavným súdom, pred všeobecným súdom, potom je v danom prípade vylúčená právomoc ústavného súdu (rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 3/04).

Ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 90/03 uviedol: „Z princípu subsidiarity vo vzťahu ústavného súdu k všeobecným súdom v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde tiež vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej

uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc.“

Sťažovateľ v podaní žiadal, aby ústavný súd rozhodol aj o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom – v danom prípade Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, preto právomoc ústavného súdu je aj v tejto veci vylúčená.

V konkrétnych okolnostiach danej veci ak by bol sťažovateľ doplnil svoje podanie v rozsahu prijateľnom na jej predbežné posúdenie, sťažnosť by bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. januára 2006